

Сьогодні
31.01.2025

*Урок
№ 95*

Розв'язування вправ та задач на знаходження дробу від числа і числа за його дробом

Повідомлення теми уроку та мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів

Мета уроку:
закріпити поняття про звичайні
дроби; вміння розв'язувати
завдання на знаходження
дробу від числа та
знаходження числа за
значенням його дробу.

Цікаво знати

Сьогодні, як і раніше, в числі найскладніших розділів математики називаються дроби. Історія дробів також не була простою. Різні народи іноді незалежно один від одного, а іноді запозичуючи досвід попередників, прийшли до необхідності впровадження, освоєння і застосування часткою числа. Так чи інакше, подолавши не одну тисячу років, розділ алгебри, присвячений часткам чисел, сформувався, розвинувся і з успіхом використовується сьогодні для самих різних потреб як практичного характеру, так і теоретичного.

Цікаво знати

У єгиптян не було дробів на кшталт $\frac{2}{3}$ або $\frac{5}{6}$, вони оперували лише дробами з чисельником 1. Сам дріб записували так: ціле число з овалом над ним, тобто 3 з овалом означало $\frac{1}{3}$.

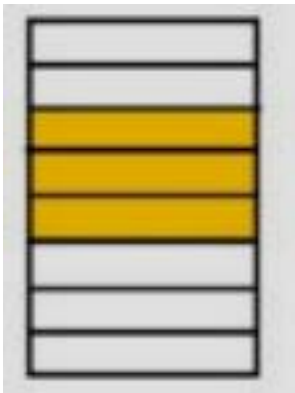
Цікаво знати

Саме слово «дріб» з'явилося на Київській Русі у VIII столітті. Воно походить від дієслова «дробити, розділяти на частини». Для назви дробів наші предки використовували спеціальні слова. Наприклад, $1/2$ позначалася як половина або полтина, $1/4$ — четь, $1/8$ — полчеть, $1/16$ — полполчеть і так далі.

Математична розминка

Назвіть дробом, яку частину прямокутника зафарбовано?

У кінотеатрі сиділо 120 глядачів. Вони зайняли $\frac{1}{4}$ всіх місць у залі.

На скільки глядачів розрахована зала?

Дуб може рости 400 років, а ялинка — $\frac{3}{4}$ від цієї кількості років. Скільки років може рости ялинка?

Класна робота

Одиницю поділили на 5, 7, 13, 24, 100, 317 рівних частин. Як назвати одну частину в кожному із цих випадків?

Завдання.

(Усно) Коли згоріла половина свічки та ще 5 см, то висота свічки стала 5 см. Якою була її висота спочатку?

Завдання.

(Усно). Від мотузки завдовжки 3 м 60 см відрізали її дев'яту частину. Скільки сантиметрів відрізали? Яка довжина частини, що залишилася?

Робота з підручником

Завдання № 1076.

Заповніть пропуски:

- 1) 1 мм = ... см; 2) 1 ц = ... т;
- 3) 1 м = ... км; 4) 1 кг = ... ц;
- 5) 1 см = ... м; 6) 1 с = ... хв;
- 7) 1 к. = ... грн; 8) 1 год = ... доби

Відповідь:

- 1) $1 \text{ мм} = \frac{1}{10} \text{ см}$; 2) $1 \text{ ц} = \frac{1}{10} \text{ т}$;
- 3) $1 \text{ м} = \frac{1}{1000} \text{ км}$; 4) $1 \text{ кг} = \frac{1}{100} \text{ ц}$;
- 5) $1 \text{ см} = \frac{1}{100} \text{ м}$; 6) $1 \text{ с} = \frac{1}{60} \text{ хв}$;
- 7) $1 \text{ к.} = \frac{1}{100} \text{ грн}$; 8) $1 \text{ год} = \frac{1}{24} \text{ доби}$

Робота з підручником

Завдання № 1083.

Відстань від Запоріжжя до Полтави дорівнює 270 км. За першу годину автівка подолати $\frac{3}{10}$ цієї відстані. Яку відстань подолати автівка за першу годину? Яку відстань їй залишилося проїхати?

Розв'язування:

1) $270 : 10 \cdot 3 = 81$ (км) – подолати автівка за першу годину;

2) $270 - 81 = 189$ (км) – залишилося проїхати.

Робота з підручником

Завдання № 1085.

Іван і Марія придбали диню масою 3 кг 600 г.
Іван з'їв $\frac{1}{6}$ частину дині, а Марія — $\frac{1}{9}$. Знайдіть
масу кожного з тих шматочків дині, які з'їли
діти, та масу тієї частини, що залишилася.

Розв'язування:

- 1) $3600 : 6 \cdot 1 = 600$ (г) – з'їв Іван;
- 2) $3600 : 9 \cdot 1 = 400$ (г) – з'їла Марія;
- 3) $3600 - (600 + 400) = 2600$ (г) – залишилося дині.

Робота з підручником

Завдання № 1091.

Юля, Настя і Леся зібрали разом 144 гриби.
 Юля зібрала $\frac{3}{8}$ від цієї кількості, а Настя — $\frac{5}{16}$.
 Скільки грибів зібрала Леся?

Розв'язування:

- 1) $144 : 8 \cdot 3 = 54$ (гриба)– зібрала Юля;
- 2) $144 : 16 \cdot 5 = 45$ (грибів)– зібрала Настя;
- 3) $144 - (54 + 45) = 45$ (грибів) – зібрала Леся.

Відповідь: 45 грибів.

Робота з підручником

Завдання № 1092

Автобус проїхав 180 км за три години. За першу годину він проїхав $\frac{5}{18}$ цієї відстані, а за другу — $\frac{5}{12}$. Скільки кілометрів проїхав автобус за третю годину?

Розв'язування:

- 1) $180 : 18 \cdot 5 = 50$ (км) за першу годину;
- 2) $180 : 12 \cdot 5 = 75$ (км) за другу годину;
- 3) $50 + 75 = 125$ (км) за дві години;
- 4) $180 - 125 = 55$ (км) за третю годину.

Відповідь: 55 км.

1. Як називається число, яке пишеться над рискою дробу?
2. Що показує знаменник дробу?
3. Яку дію замінює риска дробу?
4. Яку частину метра становить 5 см?
5. Виразіть в годинах 8 хв.

**Опрацюй підручник
сторінки 179-181.**

Виконай завдання:

№. 1077, 1087

Роботи надсилати на Human

